

LiBeRtE
yayınları

Mack, Eric, *Liberteryenizm*, çev. Büşra Sönmez, Ankara: Liberte Yayınları, Ağustos 2023.

Liberteryenizm

Eric Mack

Çeviren Büşra Sönmez

LiBeRtE

Liberteryenizm

Libertarianism

Eric Mack

Çeviren: **Büşra Sönmez**

ISBN: 978-605-9823-69-2

Liberte Yayınları® | 252

1. Baskı: Ağustos 2023

© 2020, Liberte Yayınları®

© 2018, Polity Press

This edition is published by arrangement with Polity Press Ltd.,
Cambridge.

Bu kitap Polity Press Ltd, Cambridge ile yapılan anlaşma çerçevesinde
yayınlanmıştır.

Yayın Yönetmeni: **Emre Turku**

İç Tasarım: **Serpil Koçtürk**

Kapak Tasarımı: **Liberte Yayınları**

Baskı: **Reprobir Matbaa**

Adres: 1514. Sokak, No: 23, 06378 İvedik OSB Yenimahalle / Ankara

Telefon: (312) 395 20 29 | Sertifika No: 47381

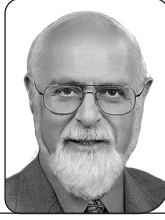
LiBeRTE
yayıncı grubu

Adres: GMK Bulvarı No: 108/16, 06570 Maltepe, Ankara

Telefon: (312) 230 87 03 | Faks: (312) 230 80 03

E-posta: info@liberte.com.tr | Web: www.liberte.com.tr | Sertifika No: 52155

Liberte Yayınları® Liberte Yayın Grubu'nun tescilli bir markasıdır.

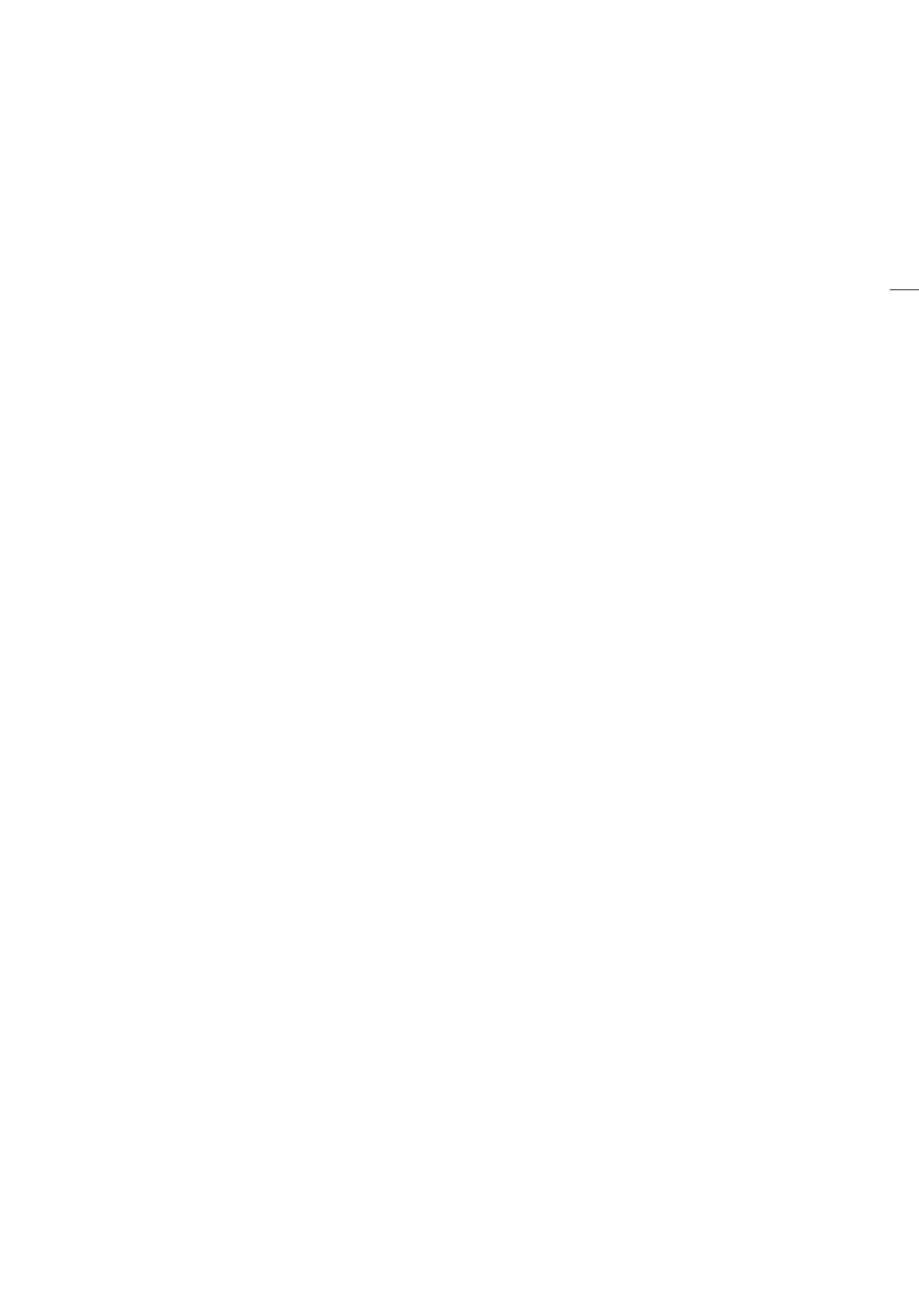

Eric Mack

Eric Mack Felsefe Profesörü ve Tulane Üniversitesi Murphy Politik Ekonomi Enstitüsü Öğretim Üyesidir. Locke'un klasik liberal iddiaları ve argümanlarının sempatik bir anlatımı olan *John Locke* (Bloomsbury Academic) ve siyasî liberteryenizm adına sunulan felsefi argümanların doğası ve gücü üzerine bir çalışma olan *Libertarianism* (Polity Press) kitaplarının yazarıdır. Ayrıca Auberon Herbert'in *The Right and Wrong of Compulsion of the State and Other Essays* (Liberty Press) ve Herbert Spencer'in *The Man versus the State and Other Essays* (Liberty Press) adlı kitaplarının da editörüdür.

Bilimsel makaleleri ve kitapları aracılığıyla siyasî liberteryenizmin felsefi gelişiminde ve savunulmasında önemli bir rol oynamıştır. En önemli akademik makalelerinin çoğu, doğal hakların ahlâki temellerine - kendi kendine sahip olma hakları ve mülk edinme ve mülk üzerinde ihtiyari kontrol kullanma hakları dahil - ve liberteryen teorinin eşitlikçi ve sosyalist eleştirmenleri tarafından işaret edilen büyük boşlukları doldurmaya adanmıştır. John Locke, F. A. Hayek ve Robert Nozick'in siyasî felsefeleri konusunda önde gelen bir uzmandır.

Mack, Colorado ve Utah'ın dağlarında ve yüksek çöllerinde hevesli bir yürüyüşçü ve sırt çantalı gezgindir.

İÇİNDEKİLER

1 Giriş	1
2 Felsefi Öncüller	11
Giriş	11
Locke: Doğal Haklar, Siyasal Toplum, Direniş ve Hoşgörü	11
Hume: Karşılıklı Fayda Sağlayan İşbirliği İlkeleri	27
Mill: Özgürlüğe Faydacı Yaklaşım	33
Spencer: En Büyük Mutluluk İlkesi ve Eşit Özgürlük Yasası	42
3 Liberteryen Temeller	49
Giriş	49
Nozick: Kişilerin Ayrılığı, Ahlâki Kısıtlamalar ve Haklar	50
Hayek: Sosyal Düzen, Özgürlük ve Adil Davranış Kuralları	68
4 İktisadi Adalet ve Mülkiyet Hakları	91
Giriş	91
Nozick: Tarihsel Hak Sahipliği, Mülkiyet Hakları ve Lockçu Şart	93
Hayek: Piyasa Ücretinin Gerçek İşlevine Karşı Sosyal Adalet	114
5 İç ve Dış İtirazlar	133
Giriş	133
Anarşi, Vergisiz Minimal Devlet ve Vergili Minimal Devlet	134
Rawls'un Liberteryenizm Eleştirisi	154
Murphy ve Nagel: Liberteryenizmin Yanılsamaları ve Kafa Karışıklıkları	160
G. A. Cohen'in Anti-Kapalist Eşitlikçiliği	171
Kaynaklar	185
Dizin	193

Josh ve Sara'ya, Rebekah ve Jon'a ve Rose'a...

Teşekkür

BU KİTABIN BAZI BÖLÜMLERİ HAKKINDA ÇOK YARARLI geri bildirimleri için Mary Sirridge, Doug Den Uyl, Doug Rasmussen, David Schmitz ve Hillel Steiner'a, mükemmel editoryal önerileri için George Owers'a ve titiz redaksiyonu için Ian Tuttle'a teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca Liberty Fund ve Murphy Politik Ekonomi Enstitüsü'ne cömert destekleri için teşekkür ederim.

1 | Giriş

BU KİTAP SİYASET FELSEFESİNDE LİBERTERYENİZM OLARAK bilinen görüş hakkındadır. Daha spesifik olarak, liberalizm adına öne sürülen temel felsefi temalara ve argümanlara odaklanır. Bu giriş bölümüne siyasal liberteryenizmin ne olduğunu açıklayarak başlayacağım. Daha sonra, liberteryen teorinin bu kitapta geliştirilen ana temalarını ve argümanlarını ve bu tema ve argümanların nerede ve hangi biçimde bulunacağını kısaca açıklayacağım.

Liberteryenizm bireysel özgürlüğün temel siyasal norm olarak savunulmasıdır. Bir bireyin özgürlüğü, o bireyin kendisine ve meşru varlıklarına uygun gördüğü için yaptığı şeylerde diğer aktörlerin müdahalesine maruz kalmaması olarak anlaşılır. Burnunuza vurarak yüzünüzü istediğiniz gibi kullanmanızı engellediğimde özgürlüğünüz ihlal edilmiş olur. Sizin bana yönelttiğiniz ve burnumu dağıtabilecek olan yumruğunuzdan kenara çekilip kaçtığınızda sizin özgürlüğünüz ihlal edilmiş olmaz; çünkü benim burnum sizin şahsınızın veya meşru varlıklarınızın bir parçası de-

ğildir. Liberteryenizm -özellikle de onun katı biçimleri- özgürlüğe saygı gösterilmesinin, her bireyin diğer tüm kişi ve gruplara yöneltebileceği temel ahlâkî talep olduğunu savunur. Daha açık bir ifadeyle, özgürlüğe saygı gösterilmesi ilkesini kendisi ihlal etmeyen her birey, diğer tüm kişi ve gruplardan özgürlüğüne saygı gösterilmesini talep edebilir. Bu şekilde anlaşılan özgürlük adına, başkalarının özgürlüğüne saygı gösteren her birey öldürülmeme-yi, köleleştirilmemeyi, sakatlanmamayı, saldırıya uğramamayı, soyulmamayı veya öldürülme, köleleştirilme, sakatlanma, saldırıya uğrama veya soyulma tehdidiyle zorbalığa maruz bırakılmamayı talep edebilir. Bireylerin ahlâken suç teşkil eden bu tür muamelelere maruz bırakılmamaları talebi o denli katıdır ki, zor kullanmaya sadece (ama sadece) bu tür özgürlük ihlallerini engellemesi veya etkilerini ortadan kaldırması halinde izin verilir.

Göreceğimiz üzere liberteryenler, her bireyin özgürlüğüne saygı gösterilmesi yönündeki bu ahlâkî zorunluluğun gerekçesi konusunda farklı düşünürler. Bu zorunluluğun kesin sonuçları konusunda da farklı düşünebilirler. Ancak liberteryenler, özgürlüğe saygı gösteren bireylerin özgürlüğünün ihlal edilmesinin, bunu yapan ister bir serseri, isterse de siyasî veya yasal bir kurumun aktörleri veya üst düzey erkânı tarafından olsun, ahlâken suç teşkil ettiği görüşünde birleşirler. John Locke'un *Second Treatise of Government (Hükümet Üzerine İkinci İnceleme)** eserinde belirttiği gibi, "İster taç giyen biri, isterse birtakım aşağılık zalimler tarafından işlenmiş olsun, haksızlık ve suç eşittir. Suçlunun unvanı ve destekçilerinin sayısı, suçu ağırlaştırmadığı sürece, suçta hiçbir fark yaratmaz" (1980 [1689]: §176). Bir taç, başkanlık forsu veya

* Kitap boyunca eser isimlerinin ilk kullanımında eser başlığının Türkçe tercümesi parantez içinde verilecektir. Okuyucuya kolaylık olması açısından sonraki kullanımlarda yalnızca Türkçesi kullanılacaktır. (Ç.N.)

polis rozeti taşıyan bir kimsenin, herhangi bir bireye, serbest bir maganda tarafından işlendiğinde suç, cinayet, adam kaçıрма, saldırı, hırsızlık veya gasp suçu sayılacak şekilde muamele etmesine izin veren bir özel bir “devlet aklı” yoktur.

“Devlet aklını” göz ardı etmek, devlet eyleminin sıradan ahlâk normlarınınca (bir bireyin ötekine olan muamelesinin ahlâken izin verilebilir veya izin verilemez olduğuna karar verdiğimiz normlar) doğrulanması gerektiği anlamına gelir. Devlet aktörlerinin ahlâkî imtiyazları yoktur. En azından bir ilk yaklaşım olarak, bir liberteryene göre sıradan ahlâk normları, zarar verici gücün ya da bu türden bir güç tehdidinin bireylere karşı sadece savunmak, tazminat almak, başlamış bir güç kullanımı ya da güç kullanma tehdidini cezalandırmak ya da gönüllü sözleşmelere uyulmasını sağlamak için kullanılmasını gerektirir. Bu nedenle, devletin güç kullanması veya güç kullanma tehdidi de savunma, tazmin, cezalandırma ve sözleşmenin uygulanması işlevleriyle sınırlı olmalıdır. Liberteryenlere göre bireylerin şahsiyetleri, sahip oldukları şeyler ve sözleşmeye dayalı düzenlemeleri bakımından güvence altında oldukları bir çerçevenin tatbik edilmesi barışçıl, hoşgörülü, çoğulcu ve müreffeh bir sosyal ve ekonomik düzenin ortaya çıkmasının temel koşuludur. Devlet eyleminin köklü bir şekilde sınırlandırılması gelişmekte olan işbirlikçi bir toplumun anahtarıdır.

Katı liberteryenizm, yalnızca bireysel özgürlüğü korumak yararına zor kullanan minimal veya gece bekçisi devletten daha kapsamlı tüm devletleri reddeder. Katı anarşist liberteryenizm, devlet olabilmesi için özgürlüğe saygı gösteren bireylere karşı da zor kullanması gerektiği gerekçesiyle minimal devleti bile reddeder. Liberteryenizmin daha yumuşak versiyonları, izin verilen zorlayıcı devlet eylemlerinde marjinal genişlemeleri kabul eder. Kabul edilebilir zorlayıcı tedbirlerin kapsamındaki böyle mütevazı bir

genişleme, bireylerin akranlarına yönelik geçerli ahlâkî taleplerinin yelpazesini genişleterek gerekçelendirilebilir; örneğin zor durumda olduklarını düşündüklerinde yardım talep etmek gibi. Ya da böyle bir genişletme, özgürlüğe yönelik küçük ihlallerin hayati önem taşıyan bazı sosyal koşullara hizmet ettiği takdirde makul olabileceği görüşüne dayanabilir; örneğin toplumsal barışın korunması, bireylerin özgürlüklerine yönelik ağır ihlallere karşı korunmasını sağlayan kurumların idame ettirilmesi gibi. Liberteryenizm daha yumuşak hale geldikçe ve ideolojik savunmanın nesnesi olarak anarşinin veya minimal devletin yerini küçük devlet aldıkça, liberteryenizm klasik liberalizme dönüşür.

Klasik liberaller bireysel özgürlüğe saygının en azından birincil siyasal norm olduğunu savunurlar. Dahası, klasik liberalizm, devletin ve devlet görevlilerinin genel olarak bireyler için geçerli olan aynı temel ahlâkî kısıtlamalara tabi olduğu konusundaki ısrarında liberteryenizm ile birleşir. Klasik liberaller insanlık tarihine geçmiş devlet adamlarının çoğunun bariz şekilde hırsız ve katil olduğunu kabul etmeye istekli olmaları bakımından liberteryenlere katılırlar. Daha genel olarak, liberteryenler ve klasik liberaller devletin zorlayıcı gücünü arttıracak (ve dolayısıyla gönüllü eylem ve işbirliğinin kapsamını daraltacak) her türlü öneriye, bunun için hangi bahane sunulursa sunulsun, son derece kuşkuyla yaklaşır. Devletin kişisel ve ekonomik özgürlüğe müdahale etmesine ve vatandaşlarının özgürlüğünü savunmak için kesinlikle gerekli olduğu kanıtlanmamış her türlü askeri güç kullanımına yönelik üç yönlü muhalefette birleşmişlerdir.¹

---

1 Bu kitabın odaklandığı görüş genellikle yanlış bir şekilde “sağ liberteryenizm” olarak etiketlenir. Bu etiket, devletin dayattığı ahlâkçılık ve paternalizmi, özel çıkarlar adına zorlayıcı devlet eylemini ve devletin diplomatik ve

Genel liberteryen (ve klasik liberal) bakış açısı; her bireyin ayrı ahlâki önemi ve bireysel özgürlüğe saygının her bireyin önem ve değerine uygun bir karşılık olduğuna dair ilişkin normatif taahhütleri, işbirliğine dayalı sosyal ve ekonomik düzenin doğası ve temelleri hakkındaki iddiaları, sözgelimi özel mülkiyet ve gönüllü sözleşme rejiminin sistematik faydaları hakkında daha bariz şekilde ampirik olan sayısız iddiayı, özgür bireylerin ve birliklerin karşılaştıkları pek çok soruna zora dayalı olmayan çözümler bulma kapasitesini,² siyasi girişimcilerin herhangi bir cazip hedefi -çoğu zaman hizmet ettiklerini iddia ettikleri kişilerin zararına olacak şekilde- kendi ceplerini doldurmak için kullanma kapasitesini ve ister özel çıkarlara adanmış hizmetkarların elinde, isterse de samimi vizyonerlerin elinde olsun devlet gücünün tehlikelerini kapsar. Liberteryenler en temel ahlâki ve sosyal teori iddialarını, söz gelimi Sanayi Devrimi'nin ve uluslararası serbest ticaretin genişlemesinin yararlı etkileri, ırk ayrımcılığı ve ekonomik bozulma gibi sosyal kötülüklerin tetiklenmesinde veya sürdürülmesinde devlet eyleminin asıl rolü ve insanları devlet vesayetine teslim etmeye yönelik politika ve hareketlerin genellikle ters tepen zararlı etkileri gibi daha spesifik ampirik ve tarihsel tezlerle birleştirirler. Ancak bu türden ampirik ve tarihsel savlar, liberteryenizmi destekleyen temel felsefi temalara ve argümanlara odaklanan bu kitabın kapsamı dışındadır.

Liberteryen doktrin içinde üstünlük mücadelesi veren iki ana felsefi tema vardır. Bunlardan ilki doğal haklar temasıdır. Bu tema-

---

askeri maceracılığını reddetmesi de dahil olmak üzere, bu görüşün devlet karşıtlığını görmezden gelir.

2 Bu çözümler standart özel mülkiyet veya kâr maksimizasyonu kurumlarından ibaret değildir. Gönüllü karşılıklı yardımlaşma dernekleri hakkında bakınız Beito (2000). Gönüllü komünal mülkiyet düzenlemeleri hakkında bkz. Ostrom (1990).

ya göre insanlar ve insanların olası etkileşimleri hakkındaki bazı derin gerçekler, her bir kişinin diğer tüm kişilerin, grupların ve kurumların saygı göstermesi gereken belirli temel (“doğal”) ahlâki haklara sahip olduğunu anlamamızı sağlar. Bu haklara saygı gösterilmesinin öngörülebilir bir şekilde karşılıklı fayda sağlayan bir sosyal ve ekonomik düzeni ortaya çıkardığı kabul edilir. Ancak, doğal haklar temasının savunucuları, karşılıklı fayda sağlayan bu sonuçları pastanın üzerindeki normatif krema olarak görür. Bunlar insanların haklarına saygı duyulmasından memnun olmamız için bir sebeptir. Ancak insanların haklarına saygı gösterilmesinin asıl nedeni, bu hakların taşıyıcıları olarak insanların ahlâki konumlarının ahlâken bu saygıyı zorunlu kılmasıdır. Bunun karşısında ise karşılıklı fayda sağlayan işbirliği teması vardır. Bu temaya göre insanların genelinin belirli adalet ilkelerine uyması toplumun tüm üyelerine fayda sağlayan işbirliğine dayalı bir sosyal ve ekonomik düzeni ortaya çıkarır. Karşılıklı fayda sağlayan bu sonuç, bizi bu işbirliğini teşvik eden adalet ilkelerine uymaya çağıran toplumsal amaçtır -normatif pastanın kendisi-. Yine de, bu iki yaklaşım geceleyin birbirlerinin yanından geçip giden gemiler de değildir. Çünkü, karşılıklı fayda yaklaşımının davranışlarımız üzerinde benimsememizi istediği kısıtlamalar, doğal haklar yaklaşımının onayladığı kısıtlamalarla aynıdır; bunlar başkalarının yaşamlarına, özgürlüklerine, meşru şekilde edinilmiş varlıklarına ve sözleşmeye dayalı taleplerine müdahale edilmesine yönelik kısıtlamalardır.³

---

3 Karşılıklı avantaj yaklaşımının bazı versiyonları “sözleşmeci” terminoloji ile ifade edilir. Böyle bir yaklaşımın liberteryen bir versiyonu için Narveson’a (1988: 2017) bakınız. Karşılıklı fayda yaklaşımının diğer versiyonlarına ise “kamusal akıl” terminolojisinde değinilmiştir. Bu tür bir yaklaşımın klasik liberal eğilimli versiyonu için bkz. Gauz (2012). Ayrıca bkz. Vallien (2017).

Yine de tüm liberteryen teoriler doğal hakları veya karşılıklı fayda sağlayan işbirliğini yüksek bir mevkiye koymaz. Aslında, bir kişinin liberteryen politik yargıları temellendirmek için başvuracağı ahlâki perspektiflerin neredeyse hiçbir sınırı yoktur.⁴ Bahsedilmeyi hak eden olası üçüncü bir yaklaşım ise, en büyük mutluluğun dolaylı olarak belirli ahlâki normlara (anlaşılan o ki doğal haklar ve karşılıklı fayda yaklaşımlarının övdüğü kısıtlayıcı normların hemen hemen aynıları) kararlı bir şekilde uyulması olduğunu ileri süren bir faydacılık biçimidir. Bu itibarla faydacılık, bir sosyal durumu değerlendirmek için nihai standardın, o durumda elde edilen toplam mutluluğun toplam mutsuzluğu aşma derecesi olduğunu ileri sürer. Ancak ve ancak eğer S1'deki toplam mutluluk toplam mutsuzluğu, S2'deki toplam mutluluğun toplam mutsuzluğu veya rahatsızlığı aştığından fazla aşıyorsa, S1 toplumsal durumu, S2 toplumsal durumundan daha üst sırada yer alır. Daha fazla detaylandırmaksızın, böyle bir faydacılık toplam mutluluğu arttıran eylem ve politikaları zorunlu kılar; bu eylem ve politikalar barışçıl ve zararsız belirli bireylere zorla fedakârlık yapmayı dayatsa bile. Toplumsal olarak gerçekten uygun olduğunda, birey yaşamından, özgürlüğünden veya mülkünden vazgeçecek veya bunlardan mahrum bırakılacaktır. Vicdanlı devlet adamları daha iyi bir toplumsal omlet yapmak için birkaç yumurta kırma fırsatlarına karşı her zaman tetikte olacaktır. Böylesine kabataslak, doğrudan bir faydacılık liberteryenizmin ruhu-na ve tezlerine taban tabana zıttır.

---

4 Örneğin bireyci anarşist Benjamin Tucker, Stirnerci egoizm temelinde bir tür liberteryenizmi savunurken, İngiliz idealist Bernard Bosanquet metafiziksel sosyalizm temelinde bir tür liberteryenizmi (Bosanquet, 2001) savunmuştur.

Bununla birlikte önemli faydacı teorisyenlere göre, faydacılığın makul biçimleri, bireysel özgürlüğü (veya daha geniş bir ifadeyle yaşam, hürriyet, mülkiyet ve sözleşmeyi) koruyan normlara karşılıklı olarak uyulmasını genel insan mutluluğunun desteklenmesinin anahtarı olarak kabul eder. Bu dolaylı faydacılık biçimleri genellikle karşılıklı fayda perspektifinin versiyonlarına dönüşür; çünkü en büyük toplam net mutluluğun teşvik edilmesi için her bireyin özgürlüğünün korunması gerekli görülür. Zira her bireyin özgürlüğünün korunmasının, her bireyin kendi iyiliğini geliştirme fırsatını, başka hiçbir bireyin kendi iyiliğini geliştirme fırsatını azaltmayacak şekilde güvence altına aldığı kabul edilir. Faydacılığın böyle liberteryen dostu dolaylı biçimlerinin önemli özelliklerinden biri, doğal haklar veya karşılıklı fayda teorisyenlerinin savduklarına benzer normlar ahlâki ön plana hâkim olurken, nihai “en büyük mutluluk” standardının geri plana çekilmesidir.

Bu üç felsefî tema bundan sonraki üç bölümde ve ayrıca bu kitabın bonus online bölümünde incelenmiş ve geliştirilmiştir. “Felsefî Öncüller” başlıklı 2. Bölümde bu temaları tarihsel olarak ayrıntılandırarak, John Locke’un doğal haklar doktrini açıklamalarına, David Hume’un karşılıklı fayda sağlayan işbirliğini kolaylaştıran normlar olarak adalet ilkelerine ilişkin açıklamalarına, John Stuart Mill’in en büyük mutluluğa giden yolun bireysel güvenliğe ve özgürlüğe ilkeli bir şekilde saygı gösterilmesinden geçtiği iddiasına ve Herbert Spencer’in en büyük mutluluğa ulaşmak için çıkar arayışının yerini eşit özgürlük ilkesinden doğan haklara sıkı bir bağlılığın alması gerektiği şeklindeki paralel, daha geniş ve daha liberteryen tezine dair açıklamalara yer vereceğim. “Liberteryen Temeller” başlıklı 3. Bölüm ve “İktisadi Adalet ve Mülkiyet Hakları” başlıklı 4. Bölüm, yirminci yüzyılın son birkaç on yılında liberteryen doktrin için en önemli iki teorisyen olan

Robert Nozick ve F. A. Hayek'in temel iddialarını incelemektedir. 3. Bölümde Nozick'in *Anarchy, State, and Utopia* (*Anarşi, Devlet ve Ütopya*) eserindeki Lockçu doğal haklar bahsi ve savunması, Hayek'in *The Constitution of Liberty* (*Özgürlüğün Anayasası*) eserindeki Millci dolaylı faydacı özgürlük savunması ve yine Hayek'in *Law, Legislation, and Liberty* (*Hukuk, Yasama, Özgürlük*) eserinde karşılıklı fayda sağlayan işbirliğini kolaylaştıran normlar adaletine daha Humecu bir şekilde odaklanması anlatılmaktadır. 4. Bölüm Nozick'in sahip olunan varlıkların adaletine ilişkin tarihsel hak sahipliği kavramını, standart dağıtıcı adalet doktrinlerine yönelik eleştirisini, Hayek'in "sosyal adalet" eleştirisini ve serbest piyasa ekonomik düzeni lehine argümanlarını açıklamaktadır.

Polity'nin <http://politybooks.com/mack-online-chapter/> web sitesinde bulunan "Further Philosophical Roads to Libertarianism" (Liberteryenizme Açılan Diğer Felsefi Yollar) başlıklı bonus çevrimiçi bölüm Hillel Steiner'in "sol-liberteryen doktrinini" geliştirmesini ve savunmasını incelemektedir. Bu doktrin önemli açılardan Herbert Spencer'in ilk eserlerinden *Social Statistic'i* (*Sosyal Statik*), Loren Lomasky'nin temel doğal hakların Humecu-sözleşmecisi savunusunu sunan *Persons, Rights, and the Moral Community* (*Kişiler, Haklar ve Ahlâkî Topluluk*) eserini, Douglas Rasmussen ve Douglas Den Uyl'un liberteryen politik sonuçları insan gelişiminin doğası ve değerine ilişkin neo-Aristotelesçi açıklamalar temelinde savunmasını, ve David Schmidtz'in dolaylı faydacı, liberteryen-eğilimli sofistike doktrinini izlemektedir. Son olarak, "İç ve Dış İtirazlar" başlıklı 5. Bölüm, anarşist liberteryenler, vergilendirmeyi reddeden minimal bir devleti savunan liberteryenler ve hak koruyucu faaliyetleri finanse etmek için vergilendirmeye izin veren liberteryenler arasındaki iç tartışmayla başlamaktadır. Bu bölüm daha sonra, liberteryenlerin muhalifleri tarafından

getirilen sayısız eleştiriden üçünü ele almaktadır. İlgili bölümde John Rawls'un Nozickçi liberteryenizm eleştirisi, Liam Murphy ve Thomas Nagel'in liberteryenizmin karakteristik olarak kurumsallaşma-öncesi ahlâki haklara başvurmasına yönelik itirazı ve G. A. Cohen'in eşitlikçi ve (en azından ruhen) anti-kapitalist bir ekonomik düzenin çekiciliğini ve uygulanabilirliğini gösterme çabaları hakkında açıklamalar ve değerlendirmeler sunmaktayım.

Bu kitap boyunca liberteryen (veya liberteryenizme yakın) yargıları destekleyen temel felsefî argümanlar hakkında eleştirel ama anlayışlı açıklamalar sunmaya ve liberteryen tezlere yönelik önemli felsefî eleştirileri liberteryen görüşü daha da aydınlatacak şekilde tartışmaya çalışıyorum. Amacım okuyucunun liberteryen teori içerisindeki bu temaları daha iyi anlamasını sağlamaktır. Her ne kadar kendi felsefî denemelerimin hatırı sayılır bir kısmına atıf yapmaktan çekinmemiş olsam da, bu kitabın kompozisyonunu liberteryen yargılara ilişkin en iyi çalışmalarımı (siyaset felsefesindeki teorik yargıların karmaşık ve karışık dünyamızı değiştirmeye yönelik makul önerilere nasıl doğrudan çevrilebileceğine dair görüşlerim dâhil) sistematik şekilde sunmak için bir fırsat olarak görmedim.